

SKOLGÅRDENS ÅTERKOMST

2014-05-21

Av: Movium

Är skolgårdens renässans nära förestående? Foto: Karin Andersson

Är skolgårdens renässans nära förestående? Petter Åkerblom, Moviums koordinator för barn och unga-frågor, har fått nytt hopp tack vare Boverkets och Moviums arbete med en vägledning för barns och ungas utemiljö.

För några veckor sedan befann jag mig på skolchefens kontor i Enköping. Här ska man nu ta helhetsgrepp på skolmiljön. Den ska förbättras för att främja lärandet både inne och ute. Underligt nog är det ovanligt att en skolförvaltning tar initiativ när det gäller skolgårdar. Men i Enköping vill man anpassa skolan efter eleverna och inte tvärtom, och då ser skolan skolgården som en viktig pusselbit för detta.

Det låter logiskt, men det visar sig vara ovanligt även det.

Diagnos istället för stöd

Det lär jag mig när jag lämnar Enköping med radion igång. På Skolministeriet (18/3) diskuteras att man diagnostiserar och medicinerar elever istället för att ge mer stöd till skolan.

Philip Eskridge, verksamhetschef på barn- och ungdomspsykiatri i landstinget Västmanland, har slagit larm om att antalet adhd-diagnoser ökat med 700 procent (!) från 2003 till 2013. Han hävdar att huvudproblemet är arbetsmiljön, och inte neuropsykiatriska störningar:

– När vi gör skolbesök tar vi oss ibland för pannan efteråt och säger att det är fullt förståeligt att barnen får koncentrationssvårigheter. Det skulle vuxna också få i en sådan miljö, menar Philip Eskridge.

Anpassa efter eleverna

Att med hjälp av medicinering försöka anpassa barn till skolmiljön är orättfärdigt. Bland vuxna skulle detta vara fullständigt uteslutet.

Detta vill Enköping göra upp med. Skolan ska anpassas efter eleverna, och skolgården är ett sätt att staka ut riktningen.

Men så är det inte överallt. Inte där skolan ses som korridorer och klassrum, där är utemiljön är något överflödigt som inte tillför verksamheten något – utom dyrare fastighetsskötsel. Skolan ska effektivisera, spara och rationalisera. Det finns bara plats för frisk luft via ventilationstrummorna.

Är det så man resonerar där kommuner trotsar lagen och med berätt mod godkänner lokaler för undervisning som saknar skolgård?

Många beslut som drabbar skolgården negativt präglas naturligtvis av tanklöshet och okunskap. Konkurrensen om marken blir allt tuffare i allt tätare städer. Intressekonflikterna gör det inte självklart att barn och unga prioriteras trots allt

positivt vi vet att bra utemiljöer innebär för deras utveckling och välbefinnande.

Bromsad utveckling?

Kanske håller den här utvecklingen på att bromsa in? Regeringen har öppnat dörren på glänt för att ge skolgården en chans.

Den vägledning som Socialdepartementet beställt av Boverket kommer att bli en motkraft som främjar utvecklingen av utemiljöer där lek, lärande, livsstilsfrågor och hållbar utveckling går hand i hand. Med den kan miljön lättare anpassas efter barns och ungas behov.

En sådan vägledning är efterlängtd av många. Och Socialdepartementets beställning visar att politiken verkar vara på rätt väg. Vägledningen, som Boverket tar fram i samarbete med Movium, ska presenteras i början av 2015. Håll utkik på Moviums hemsida under året för mer information!